

Tiesas sprieduma izpildes procedūras - Francija

 Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

SATURS

- 1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?
- 2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?
- 3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?
 - 3.1 Procesuālā kārtība
 - 3.2 Galvenie noteikumi
- 4 Izpildu darbību raksturs un mērķis
 - 4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?
 - 4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?
 - 4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?
- 5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?
- 6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

1 Ko civillietās un krimināllietās izprot ar sprieduma izpildi?

Izpilde (kas nozīmē piespiedu izpildi, jo, parādniekam brīvprātīgi pildot pienākumus, nav nepieciešams uzsākt tiesvedību) ietver visas procedūras, kas ļauj īstenot "izpildāmus" pienākumus pret parādnieka gribu. Francijas tiesību aktos ir noteiktas trīs civilo pienākumu kategorijas: maksāt, darīt kaut ko vai atturēties no kaut kā darīšanas, kā arī dot vai atdot.

Piespiedu izpildes tiesības attiecas uz parādnieka aktīviem: piespiedu izpilde pret personām neeksistē. Taču atteikšanās ievērot noteiktus pienākumus (uzturēšanas pienākumus) ir krimināli sodāma, kas nozīmē, ka pret parādnieku var celt apsūdzību un piemērot cietumsodu. Tas pats attiecas uz parādnieka īstenotu krāpniecisku maksātspējas organizēšanu.

Tiesības attiecībā uz piespiedu izpildes pasākumiem balstās uz trim principiem: maksāšanu, darīšanu un došanu.

Pienākumi maksāt ir izpildāmi ar aresta uzlikšanas palīdzību. Ja aresta uzlikšana ir saistīta ar naudas summu, arestētā summa tiek nodota kreditoram (piemēram, aresta uzlikšana bankas kontam). Ja aresta uzlikšana ir saistīta ar parādniekam piederošu aktīvu, aresta uzlikšanas rezultāts ir aktīva piespiedu pārdošana, un ienākumi no pārdošanas līdz tādām apmēram, kas atbilst prasībai, tiek nodoti kreditoram.

Pienākumi dot vai atdod atšķiras atkarībā no aktīva veida. Kustamā īpašuma gadījumā aktīvs tiek apķīlāts, uzliktot tam arestu, lai atdotu to likumīgajam īpašniekam. Nekustamā īpašuma gadījumā īpašnieks atgūst īpašuma valdījumu, izliekot otru pusi no īpašuma.

Pienākumi darīt kaut ko vai atturēties no kaut kā darīšanas ir izpildāmi, piemērojot naudas sodu, kas ir naudas summa, kas parādniekam jāmaksā papildus veicamajam pienākumam. Summu, ko nosaka tiesnesis, aprēķina proporcionāli periodam, kurā

pienākums nav pildīts (ja pienākums ir darīt kaut ko), vai pārkāpumu skaitam, ja pienākums ir atturēties no kaut kā darīšanas. Tā kā pienākumi maksāt, dot un atdot tiek interpretēti arī kā pienākumi kaut ko darīt, papildus piespiedu izpildes pasākumiem var tikt piemērots arī naudas sods.

2 Kura iestāde vai iestādes ir kompetentas izpildes jomā?

Tiesu izpildītāji principā ir vienīgie, kuri veic piespiedu izpildi. Taču divām piespiedu izpildes procedūrām vispirms vienmēr ir nepieciešama tiesu atļauja:

- nopelnīto ienākumu ieturēšana, ko atļauj parādnieka vai personas, kurai izsniegta tiesas pavēle par aresta uzlikšanu viņa rīcībā esošajiem aktīviem, dzīvesvietas apgabaltiesa, ja parādnieks dzīvo ārzemēs vai tam nav pastāvīgas dzīvesvietas;
- aresta uzlikšana nekustamajam īpašumam, ko veic tiesa, kurai ir jurisdikcija īpašuma atrašanās vietā.

3 Kādi ir priekšnoteikumi, lai lēmums (nolēmums) būtu izpildāms?

3.1 Procesuālā kārtība

Visiem izpildu dokumentiem var piemērot piespiedu izpildes pasākumus. Tie ir noteikti ar Civilprocesa izpildes kodeksa (*Code des procédures civiles d'exécution*) L. 111.-3. pantu:

- juridiski saistoši lēmumi, kurus izdod parastās tiesas vai administratīvās tiesas, un lēmumi, kurus šīs tiesas pasludinājušas par izpildāmiem;
- ārvalstu pasākumi un spriedumi un šķīrējtiesas lēmumi, kas pasludināti par izpildāmiem ar lēmumu, kuram nevar piemērot pārsūdzību, kas aptur izpildi;
- izraksti no oficiāliem samierināšanas ziņojumiem, kurus parakstījis tiesnesis un puses;
- notariālie akti, kuros iekļauta klauzula, ar kuru dota atļauja īstenot piespiedu izpildi;
- dokuments, ko tiesu izpildītājs izdod čeka neapmaksāšanas gadījumā;
- dokumenti, kurus izsniedz juridiskas personas, kas izveidotas saskaņā ar publiskajām tiesībām un aprakstītas likumā, vai lēmumi, kuriem saskaņā ar likumu ir tāds pats spēks kā spriedumam.

Tiesas nolēmumi, kuriem nevar piemērot pārsūdzību, kas aptur izpildi, ir izpildāmi bez citiem spriedumiem. Šie nolēmumi, piemēram, notariālie akti, ir **izpildāmi ar apliecinājumu**, ko sniedz tiesas lietvedis vai notārs. Citu starpposma procedūru, ar kurām atļauj izpildi, nav.

Ja tiesas nolēmuma nav, visi kreditori var iegūt atļauju **aresta uzlikšanai vai tiesiskai apķīlāšanai**. Saskaņā ar šiem nosacījumiem veiktie pasākumi ātri zaudē spēku, ja netiek informēta otra puse (astoņu dienu laikā) un ja kreditors nav uzsācis tiesvedību lietā, lai saņemtu tiesas nolēmumu, kas apstiprina prasību.

Piespiedu izpildes pasākumi attiecībā uz kustamo īpašumu un naudas summām, kā arī izlikšanu ir jāveic tiesu izpildītājam, kas ir publiska un profesionāla amatpersona, t. i., izpildes amatpersona, ko iecēlis tieslietu ministrs. Tiesu izpildītājs veic savus pienākumus saskaņā ar privāttiesību nosacījumiem, taču izpildes gadījumā izmanto valsts varas privilēģijas, kas noteiktas ar precīzu regulējumu, un strikti kontrolēti ētikas kodeksu.

Aresta uzlikšana nekustamajam īpašumam tiek veikta īpašā tiesvedībā reģionālās tiesas tiesneša klātbūtnē, kurā kreditoram ir nepieciešama advokāta pārstāvība.

Ar piespiedu izpildes pasākumiem saistītās izmaksas principā sedz parādnieks, kurš tās apmaksā papildus parādam.

Izpildes izmaksas ir atkarīgas no nodevu likmes, kurā noteikts tiesu izpildītāju atalgojums par katru piespiedu izpildes pasākumu. Saskaņā ar 1996. gada 12. decembra Lēmumu Nr. 96-1080 atalgojuma skala tiesu izpildītājiem ietver fiksētu summu, kas izteikta kumulatīvi vai alternatīvi atkarībā no lietas, fiksētas vai proporcionālas nodevas un attiecīgos gadījumos nodevu par apsūdzības ierosināšanu.

Fiksētās nodevas ir jāmaksā parādniekam. Proporcionālās nodevas, kuras aprēķina pēc slīdošas likmes, ko piemēro piedzītajām summām, daļēji maksā kreditors un daļēji — parādnieks.

Piemēram, par EUR 10 000 prasības piedziņu izmaksas atsevišķiem izpildes pasākumiem ir šādas:

- preventīva aresta uzlikšana bankas kontam: fiksēta nodeva, ietverot nodokļus: EUR 187,53;
- aresta uzlikšana kustamam īpašumam: fiksēta nodeva, ietverot nodokļus: EUR 66,98;

- aresta uzlikšana transportlīdzeklim pēc deklarētās prefektūras: fiksēta nodeva, ietverot nodokļus: EUR 133,95;
- formāls paziņojums, kas izsniegts attiecībā uz aresta uzlikšanu nekustamam īpašumam: fiksēta nodeva, ietverot nodokļus: EUR 80,37.

Papildus šīm fiksētajām nodevām ir proporcionālas nodevas, kas visai prasībai ir EUR 723,44 ar nodokļiem, no kuriem EUR 121,35 maksā parādnieks un EUR 602,09 maksā kreditors.

3.2 Galvenie noteikumi

Tiesas rīkojums nav nepieciešams, lai īstenotu piespiedu izpildes pasākumus, kuru pamatā ir izpildu dokuments.

Kritēriji piesardzības pasākumu atļaušanai par labu kreditoram, kam vēl nav izpildu dokumenta, ir šādi: ir pamats uzskatīt, ka prasījums ir pamatots un prasījuma piedziņa šķiet apdraudēta. Tiesnesis, kam ir kompetence uzdot aresta uzlikšanu, ir izpildes tiesnesis (reģionālās tiesas tiesnesis) vai komercietības priekšsēdētājs attiecīgās tiesas jurisdikcijas ietvaros.

4 Izpildu darbību raksturs un mērķis

4.1 Kāda veida manta var tikt pakļauta izpildu darbībām?

Kreditors var panākt prasījuma izpildi attiecībā uz visu parādnieka īpašumu, tādēļ principā ir iespējams uzlikt arestu visiem parādnieka aktīviem. Pastāv īpaši noteikumi atkarībā no šo aktīvu būtības: prasījumi (īre, algas, bankas kontā esošas naudas summas), visu veidu kustamais īpašums, nekustamais īpašums un lietu tiesības, nodrošinājumu un līdzdalības tiesības, transportlīdzekļi (sauszemes, kuģi, laivas, gaisa kuģi), autortiesības, naudas summas seifā utt.

Tomēr likumā var būt noteikts, ka arestu nevar uzlikt atsevišķiem aktīviem, piemēram:

- naudas summām, kas nepieciešamas uzturēšanai (jo īpaši fiksētas algas daļa saskaņā ar slīdošo likmi, kas atkarīga no ienākumu apjoma un apgādājamo skaita, kas tiek pārskatīta katru gadu);
- kustamai mantai, kas nepieciešama parādnieka ikdienas dzīvei un darbam, kurai nevar uzlikt arestu, ja vien par to netiek samaksāts vai tai nav būtiskas vērtības;
- aktīviem, kas nepieciešami slimām personām un personām ar invaliditāti.

4.2 Kādas ir izpildu darbību sekas?

Piespiedu izpildes pasākumus attiecībā uz īpašumu un prasījumiem veic divos posmos. Vispirms sprieduma izpildītājs uzlikt arestu īpašumam vai naudas summām. Aresta uzlikšana nozīmē, ka īpašumu nevar atsavināt, taču tas paliek parādnieka valdījumā un uzraudzībā. Ja parādnieks piesavinās šo īpašumu, tas tiek uzskatīts par kriminālu pārkāpumu. Naudas summu gadījumā tās ir bloķētas kontā, taču nekavējoties, lai arī virtuāli, nodotas arestu pieprasījušajam kreditoram.

Parādnieks tiek informēts par aresta uzlikšanu. Ja parādnieks neinformē izpildes tiesnesi par to, ka viņš pārsūdz aresta uzlikšanu, sprieduma izpildītājs var pāriet uz aresta uzlikšanas otro posmu, proti, apķīlāt īpašumu, lai pārdotu to izsolē vai lūgt personai, kurai izsniegta tiesas pavēle par aresta uzlikšanu viņa rīcībā esošajiem aktīviem (parasti banķierim), nodot apķīlātās summas.

Banķierim jeb personai, kurai izsniegta tiesas pavēle par aresta uzlikšanu viņa rīcībā esošajiem aktīviem, aresta uzlikšanas laikā ir pienākums informēt tiesu izpildītāju par viņa rīcībā esošajām summām, kuras tas rezervējis no parādnieka. Ja viņš to nedara vai nodod parādniekam viņa rīcībā esošās arestētās naudas summas, viņam piemērotais sods pēc kreditora pieprasījuma ir nomaksāt parādu parādnieka vietā.

4.3 Kāds ir izpildu darbību saistošais raksturs?

Izpildu dokumentu derīguma termiņš ir 10 gadi. Tādējādi izpildes pasākumi ir jāveic šajā periodā (Civilprocesa izpildes kodeksa L. 111.-4. pants).

Izpildes tiesneša rīkojumi uzlikt arestu zaudē spēku, ja piesardzības pasākums netiek īstenots trīs mēnešus pēc rīkojuma izdošanas.

5 Vai pastāv iespēja pārsūdzēt lēmumu, ar kuru izpildu darbību veikšana tika atļauta?

Tas iespējams tikai rīkojumiem attiecībā uz aresta uzlikšanu. Izpildu dokumentu gadījumā pārsūdzības iespējas ir saistītas ar pašas prasības pārsūdzību.

Kad ir veikts piesardzības pasākums un parādnieks par to ir informēts, parādnieks var pārsūdzēt nosacījumus, uz kuriem rīkojums pamatots, vēršoties pie izpildes tiesneša, kas uzdevis attiecīgo pasākumu. Pārsūdzību tiesnesim var iesniegt, ja aresta uzlikšanas rezultātā pēc prasījuma apstiprināšanas nav noteikta mantas piespiedu pārdošana.

6 Vai uz izpildi attiecas ierobežojumi, jo īpaši saistībā ar parādnieka aizsardzību vai termiņiem?

Attiecībā uz laika ierobežojumiem izpildu dokumentu derīguma termiņš ir 10 gadi.

Turklāt izpildu procedūras ir jāierobežo līdz tādām, kas ir nepieciešamas, lai piedzītu prasījumu, un šo pasākumu izvēli nedrīkst izmantot ļaunprātīgi.

Lai arī kreditors principā var uzlikt arestu visai parādniekam piederošajai mantai, pastāv ierobežojumi attiecībā uz mantu, kurai ar likumu nevar uzlikt arestu. Principā tas attiecas uz uzturlīdzekļu maksājumiem, kustamo mantu, kas nepieciešama parādnieka ikdienas dzīvei un darbam, objektiem, kas nepieciešami personai ar invaliditāti, noteiktiem sociālajiem minimumiem un ģimenes pabalstiem, kuriem nevar uzlikt arestu. Tāpat arestu nevar uzlikt vienai personai piederošām naudas summām bankas kontā, kas pārsniedz minimālos ienākumus (aktīvais solidaritātes ienākums (*revenu de solidarité active*)). Visbeidzot, principā nopelnītajiem ienākumiem var uzlikt arestu tikai noteiktajās robežās, kas minētas lēmumā, kurā noteikta arestējamā summa, ņemot vērā parādnieka nopelnītos ienākumus un apgādājamās.

Viena īpašnieka uzņēmumi noteiktos gadījumos var izmantot īpašu aizsardzību, kas piemērojama visiem vai daļai to aktīvu.

Visbeidzot, izpildes pasākumus var veikt tikai laikā no plkst. 6.00 līdz 21.00, izņemot svētdienas un valsts svētku dienas, ja vien izpildes tiesnesis iepriekš nav devis atļauju. Aresta uzlikšanai dzīvojamās telpās naudas summai, kas ir mazāka par EUR 535, arī ir nepieciešama iepriekšēja izpildes tiesneša atļauja.

Saistītās saites

 [Legifrance](#)

 [Nacionālās Tiesu varas amatpersonu kameras \(*Chambre Nationale des Huissiers de Justice*\) tīmekļa vietne](#)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 14/08/2017